

поглинать, що у подальшому дозволить визначити доцільність угоди зі злиття та поглинання та сприяти розробці фінансової стратегії підприємства.

УДК 656.025.6

**АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ
ЩОДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАЛІЗНИЦЬ
УКРАЇНИ**

Розсоха О.В., к.т.н., доцент (УкрДАЗТ)

Важливу роль в реалізації задачі стабільної та ефективної роботи залізничного транспорту є ефективне прогнозування, облік та аналіз показників експлуатаційної діяльності залізниць України.

Проаналізовані діючі наукові підходи щодо визначення рівня якості експлуатаційної роботи на залізничному транспорті були в основному спрямовані на отримання результату за окремою групою показників (кількісні показники, показники використання вагонів вантажного парку, економічні показники). Комплексному підходу щодо оцінки та вибору кращої технології функціонування полігону залізниці (відділення, дирекція тощо) при діючій системі показників приділялось не достатньо уваги.

В теперішній час до основних факторів, за якими оцінюють ефективність управління залізничним транспортом, відносять:

- обсяги перевізної роботи (кількісні показники, які дозволяють визначити обсяги запланованої або виконаної роботи);
- ступінь використання технічних засобів (якісні показники, які дозволяють оцінити якість запланованої або виконаної роботи, особливо якість використання рухомого складу);
- економічність перевізної роботи (економічні показники).

Для характеристики обсягів перевізної та технічної роботи залізниці існує 32 кількісних показника, а для характеристики якості перевізної та технічної роботи – 59 показників.

До основних економічних показників роботи залізничного транспорту відносять: продуктивність праці, собівартість перевезень, прибуток від перевезень, рентабельність.

Розглянуті показники тісно пов'язані між собою. Незважаючи на це, діючий підхід щодо оцінки якості управління роботою залізниць не є комплексним при виборі кращої технології функціонування полігону залізниць.

Одними з основних вимог до роботи залізничного транспорту України є економічність і

висока надійність перевезень, оскільки це впливає на життя і здоров'я людей, стан навколишнього природного середовища та схоронність вагонів і вантажу, що перевозиться.

Діюча методика не враховує такі властивості надійності як безвідмовність, ремонтпридатність, довговічність, що негативно впливає на якість управління перевізним процесом.

Тому, до зазначених вище факторів пропонується додати такий фактор як «надійність перевізної роботи».

Результатом проведення оцінки ефективності управління експлуатаційною діяльністю залізниць є отримання ряду показників, які певним чином впливають між собою на кінцевий результат. У цьому випадку постає задача розробки нових теоретичних підходів стосовно вибору кращої стратегії розвитку полігону залізниць з урахуванням комплексного підходу, що потребує подальших досліджень.

УДК 656.025.2:338.47

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ
ПАСАЖИРСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИХ
ПЕРЕВЕЗЕНЬ**

Семенцова О.В., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Пасажи́рські перевезення займають особливе місце в роботі транспорту. Це зумовлено їхнім високим соціально – економічним значенням у житті суспільства та виконання однієї з найголовніших конституційних гарантій держави – свободу пересування. Задоволення потреб населення в перевезеннях – є основним завданням транспорту.

Здійснювати управління якістю перевезень неможливо, якщо не визначитися, що розуміти під якістю транспортної продукції, якими показниками її оцінювати.

Під якістю транспортного процесу розуміють сукупність характеристик і умов обслуговування, що забезпечують задоволення встановлених або передбачуваних потреб пасажирів.

Пропонується розрізнити наступні показники якості залізничних транспортних послуг з перевезень пасажирів:

- 1) безпе́чність поїздок пасажирів – включає наступні показники:
  - надійність функціонування транспортних засобів;
  - професійна придатність виконавців транспортних засобів;